

(המשך מעמוד 15)

כמת העזרה הסוציאלית שאני אמכור עליה ירקות והם ישיגו לי רשיון עירוני של רובל. אבל שוב פעם המזל לא נתן לי. אפשר בעצם, להגיד: העזרה הסוציאלית לא נתנה לי. באותו יום שקניתי את העגלה והסוסה הלכתי לשוק וקניתי בשאר הכסף שהיה לי עגבניות, סידרתי צינור עם רמקולי, כדי שהאנשים ביפו יכירו אותי — זה שמדבר ברמקולי, זה שמוכר בנול. הרחחתי שני גרוש על כל קילו ובאותו יום הרחחתי שש וחצי לירות. קניתי בשתיים וחצי לירות אוכל לסוסה והשאר הבאתי הביתה. אמרתי: אם זה ככה, אני לא צריך את הכסף של העזרה הסוציאלית. אני אחיה כמו כל אדם אחר — אשלם מס הכנסה, אשלם בשביל מים ואחיה איש כמו כולם — בעל מרץ ורצון לעבוד.

למחרת הלכתי וקניתי קצת גזר, חצילים ובצל ויצאתי לעבודה ישר לרחוב בוסטרוס. נכנסתי לרבע לעזרה הסוציאלית ואמרתי לעובדת שמה. "הנה העגלה למטה. אני תי- כף מתחיל לעבוד. תסתכלי, אני אף פעם לא ארד עוד ואני אחליל לעלות." היתה לי קופסת סיגריות לטף; ביד; אמרתי לה: "הנה, זה מהרחח שלי אתמול, ואני לא אבוא בחודש הבא לקבל את השלושים ליר. רק תסדרו לי את הרשיון שלא יהיו לי עניינים עם שוטרים ופקחים."

אני רק יורד מהעזרה הסוציאלית ראיתי את מכונת הפקחים ליד העגלה. "של מי העגלה?"

"אה, אנחנו כבר מכירים אותך. אנחנו צריכים לעשות סוף אתך!"

"רבונו של עולם, רק שלא יהיה הסוף כמו הסוף של ששה הארזים שנקרבו אצ- לכם. את מאתיים הלירות אני עוד חייב. אני עוד לא חוזרת. תסתכלו ותראו את המצב שלי. הנה תבואו ותעלו אתי למעלה ותשאלו אם הם לא הבטיחו לי רשיון. אבל הם אמרו: "זה לא מענין אותנו." ונגש אותה הפרצוף בלי הדם ובלי המצפון, ורצה להרים את המשקל, אני אמרתי לו: "לא, לא, אני תיכף אווז."

"אני מכיר אותך", השיב לי אותו פקה, "אתה אותו אדם שנתן מכות לפקח בשוק הכרמל. אתה חושב שהעירייה תשתוק לך, אתה חושב שכל פרצוף כמוך יבוא ויתן מכות? מי אתה בכלל?"

ואני אמרתי לו: "אני באמת לא הרבצתי לו, אלא רק אחרי שהרים יד על אחתי והפיל אותה. זה הכבוד שלי, שמכים את אחתי תבין, עשיתי את זה רק בגלל הרעב של שלושה חודשים. מה היית עושה אם לא היית מקבל משרת שלוש חוד- שים ולא היית מקבל גניבות מהדוד? מה היית עושה?"

אל תהיה פיקח, אל תהיה פיקח, הוא השיב.

התחנתי ונלחמתי בכל הרצון שלי ולא נתתי שיקחו את המשקל. בסוף הם ריחמו עלי ואמרו: "טוב, הסתלק!"

הסוסה ברחק

איתי שממכירת הירקות יש לי רק צרות, ושהעזרה הסוציאלית לא עושה שום דבר כדי להשיג לי את הרשיון. אמר- תי לעצמתי: אמשך לקחת את שלושים ה- לירות ואלך לעבוד בסבלות עם העגלה. עמדי מול העיניים ביפו, ליד שתי הגני- יות של טייטנאי וירקו. או באו הבולגרים ואמרו: "אתה לא תעמוד פה. אנחנו כבר שנתיים כאן. זה המקום שלנו."

אבל גם אני ירדתי, אני צריך לתת אוכל לסוסה ולמשפחה, התחנתי. "אתה לא תעמוד כאן, זה המקום ש- לנו."

ואני שואל את פקחי ושוטרי ישראל: אני כבר קרוב לשלושים שנה בארץ, לא מותר לי לעבוד?

ואתו לילה חזרתי הביתה בלי פרוטה. אספתי קצת עשב ונתתי לסוסה. למחרת הלכתי שוב לאותו מקום — ושוב גירשו אותי. חזתי ועמדת מצד שני של הרחוב, ליד הלונה פארק — בטל כל היום. כך היה באותו יום, למחרת ויום אחרי זה. ארבעה ימים בלי מיל אחד, בלי אוכל למשפחה.

שוב פניתי לעזרה הסוציאלית. הגיעו השלושים לירות של החודש? הגיע ה- רשיון? לא. "או מה אעשה?" הם אמרו לי שגברת מרים טולידנו, שהיא מהעזרה ה- סוציאלית בחיפה, תבוא אחר ברכבת של

שעה חמש וחצי, והיא רוצה לראות אותי. "תיגש לשם, היא תביא לך דברים."

במשך התקופה שאני בעזרה סוציאלית — שנתיים או שלוש — קיבלתי שלושה קילו קמח, קצת קמח תירס, חצי קילו עדשים, בקבוק שמן, קצת קפה וקצת תה, כדי שאעשה בהם את החגים. שכך יעשו השרים או הגדולים במדינת ישראל את החג — רק פעם אחת! שירגישו מה זה ויחליטו אם אפשר לחיות מעזרה סוציאלית. אבל הפעם אמרו לי שגברת טולידנו תביא לי יותר דברים! שבעה-שמונה קילו שמן, גם מכנסיים, נעליים וחולצה, שתי שמיכות בשביל להתכסות. אמרתי טוב, ולמחרת הלכתי לתחנת הרכבת. קחיתי שבאמת אקבל את כל הדברים הטובים האלה.

קשרתי את הסוסה בחוץ ונכנסתי. חיכך תי, חיכיתי וכשהגיעה הרכבת, הגברת טר- לידנו לא באה. יצאתי החוצה — ולא ראיתי לא את העגלה ולא את הסוסה. בא כנראה אדם עם מכונת, שאכל מספיק נגינקיות חמות בבוקר, עם קפה ותה — ונכנס לתוך העגלה. על הכביש מצאתי שברי זכוכיות של פנסים. העגלה נדחפה מההתנגשות וה- סוסה השתוללה וברחה. לא ראיתי אותה בשום מקום.

הלכתי וחיפשתי — ולא מצאתי כלום. עד שמישהו אמר לי שראה את העגלה דו- הרת קדימה. רצתי אל תוך שטח פתוח

השופט. לכן מכרתי את החדר שלנו ב-250 לירות, כי שם לא היו מים ולא חשמל והדרך לכביש היתה ארוכה מאוד. הלכתי ליפו יקניתי חדר במרתף, שאנחנו גרים בו עכשיו. הבאתי שולחן-מטבח, ארבעה כסאות וארון שקניתי ב-15 לירות בשוק האלטרנטיבי. בתקופה שהיתה לי העגלה, ו- מיטה עם שתי שמיכות ומקרר שקיבלנו מעזרה סוציאלית בחיפה. הוא אפילו בלי תחתית.

כל מטרתי היתה שנהיה בעיר, קרוב לאותו בית-החולים שאני פעם התרחקתי ממנו — בית-החולים בתי-ים.

השופט מגורי אישפו אותי בצדק. זה היה אחרי ששברתי את הכסא בעזרה סוציאלית, והמטרה האשימה אותי בהפרעת הסדר ובפגיעה בציבור. רק אחרי שהשופט ראה שאין אפשרות אחרת לעזור לי ולפתור את מצבי, קרא לי ואמר: "מזרחה, עשיתי כל מה שבאפשרותי, אבל אני לא יודע מה לעשות לאלה." הוא שלח אותי לבדיקה אצל רופא.

המצב שלנו היה בכי רע. במשך ארבעה חודשים לא קיבלתי את הכסף מעזרה סוצ- יאלית, 24 שעות לא אכלנו שום דבר אני ואשתי. ניגשתי לשוטרי המשמר הגבול שגר עליידי בבית הקודם. אמנם גם הוא לא קיבל עדיין את המשכורת אבל הוא נתן לנו שתי צלחות מלאות מרק ושני לחמים,

יפה יעקב

הכירו זה את זה בקיבוץ שפיים. הם התחנתי, עברו לגור בחיפה ואחרי קום המדינה עברו לגור בקרית-שמונה שבנג'ל. שם התגייס יעקב מזרחי למשטרת ישראל, הוצב לתחנת המשטרה ליד גשר בנות-יעקב שעל הירדן.

ובסוף נתן לאשתי גם לירה, למרות שיש לו ילדים משלו. עוד יש בכל זאת אנשים טובים בעולם.

בסוף הלכתי לשופט ואמרתי: "די, אני לא יכול עוד. תן לי כבר את הצו." והוא נתן לי את צו האישפון. לקחתי את ה- ניירות ושלחתי מכתבים לראש הממשלה, לשר המשטרה, לשר הסעד ולראש העיר וביקשתי מהם לפחות דבר אחד: שיעזרו לאשתי בעת היעדר, ושאת בני יחזירו מן המוסד אליה. שלפחות יהיה מישהו אתה בבית ולא תצא מדעתה. את הכסף למשלוח המכתבים נתן לי אחד האנשים בבית- המשפט.

ביום ראשון בבוקר הלכתי בעצמי והת- יצאתי בבית-החולים. לא רציתי ששוטרים יביאו אותי לשם. אמרתי: "אני יעקב מזרחי." הרופא התפלל: "איך זה שאתה עם צו אישפון בא ככה, לבד?" ניגשתי לדר- יעקבי והוא הכניס אותי למחלקה פתוחה, שם נשארתי כל זמן שהותי בבית-החולים, עד שיצאתי לפני שבועיים.

עכשיו אני גר כאן עם אשתי ובני. בבית החולים באמת עזרו לי והצילו אותי ודר- יעקבי הבטיח לעזור גם להבא. אבל אני שואל, האם אדם בגילי — לא 36 — צריך להיות אדם סוציאלי? מדוע לא נותנים לי את האפשרות לעבוד בעבודה שאני יכול לעשותה, כדי להתפרנס ולפחות לקיים את כבודי? ככה גם אני סובל, וגם בני יסבל אחרי. הוא לא ירגיש את עצמו מכובד וכך-אדם עצמאי.

רגע, יוסף, בני, בוא הנה. מה אתה אר- מר: יש צדק בעולם? מה אמר לך החנחני כסטר? לתת לך לחם ביום שישי שעבר ואתה היית צריך להשאר בלי אוכל עד יום ראשון, כשפתחו את בית-הספר והלכת ל- אכול שם אחרי יומיים של רעב? מה יש בני, למה אתה בוכה?

ספורים

כדורגל

נקודה אחת רווח

על משחק הכדורגל שנערך ה- יום שבת בין הפועל ירושלים למכבי תל-אביב, שהפתיים בתוצאת תי- קו 0:0, כותב שייע גזר:

תסלחו לי, אבל היום אני רוצה להתחיל במשהו יותר רציני. ובכן, האם שמתם לב שכמעט כל חובבי-הכדורגל במדינה חולים במחלה ששמה מכבי תל-אביב? זה מתחיל במוצאי-שבת כשמתחילות להגיע התוצאות של משחקי הכדורגל. כל שבת יש אולי עשרים אלף משחקי-כדורגל, אבל את מי הם מעניינים? לא אחד רוצה לדעת איך יצאה מכבי, כאילו שהעולם תלוי בזה. למה אמרתי את זה? מפני שהשבת קרה לנו מקרה מוזר. נסענו לירושלים לשחק נגד הפועל ירושלים. כמעט והורידו לנו שם את המכנסיים ובמזל חזרנו עם נקודה אחת. חשבנו שצדק פעם סוף-העולם, עוד פעם האוהדים שלנו יורידו את הדגל על חצי-התורן. אבל הפעם במקום לבכות כל האוהדים שמחו, ואחרי ששמענו מה קרה התחלנו בעצמנו לשמוח. כי שתי היריבות שלנו לאליפות. הפועל חיפה והפועל תת- חקה לא ליקפו דבש באותה שבת. פתח תקוה יצאה בתיקו עם בית-ר והפועל חיפה קיבלו ממכבי חיפה 1:4. הייתי מבטוט שהם החזירו מה שאנחנו קיבלנו.

שחקן כדורסל בכדורגל. בעצם הגיע לנו להפסיד. שיחקנו בירושלים את המשחק הגרוע ביותר בעונה. ולמעשה בתוצאת התיקו הרווחנו נקודה ולא הפ- סדנו אחת. תיכף בהתחלה נפצע לנו רוניק ועלי ועל רפי לוי הדביקו קלפקסם — מדבקות.

הקלפקע שלי היה אחד ששמו גזר. שי. כל הזמן היה נדמה לי שאני משחק כדור- סל, כי השי הזה הוא בעצם שחקן כדורסל ולא כדורגל ושמים אותו להיות שומר רק במשחקים מסוכנים, לא משחק כדורגל רק דוחף רגלים כל הזמן להפריע. גם הבין על המגרש השתתף בהצגה. היית רץ כמה צעדים והיית צריך לעמוד עם מקל בשביל להוריד את הבין.

מעניין שהשי הזה לא היה מסתכל בכדור רק עלי. כשנגמר המשחק, ועליתי לנהוג את הטיינר, שאלתי את החברה: תראו אם שי זה כבר לא שומר עלי?

אחרי שמירה כזאת נשארו לנו רק שלו- שה חלוצים לשחק, ולצערנו הם לא עשו את זה. אם לא הייתי משחק כדורגל הייתי נותן כתבה כזאת — רווחך את כולם. בכל המשחק היתה לי רק הזדמנות אחת לכבוש שער. הוצאתי את הכדור מהשוער שריו והרבצתי לשער. בשניה האחרונה נכנס הפבלם נבננישתי בין הכ- דור והשער והפריע לו להכנס. הפועל ירו- שלים היו לבעשה יותר טובים במשחק, רק שלבדוריו הלך יום-טוב והוא הציל אר- תנו, או כמו שאומרים הוא החזיר את הנקודה שהפסיד שבוע שעבר.

במסלול

"הבנות על הבנים"

פערה התחוללה השבוע בחוג פעילי ענף-האגרוף כאשר התברר כי אחד מעסקני הענף, שופטניקודות לשעבר וכתב-ספורט ב- כמה עתונים נעצר כחשוד בהנחלת בית- בושת. . . . זלפיקו צ'יקובסקי הכדור- רגלן היוגוסלבי, המאמן את הפועל חיפה, הואשם על-ידי הנהלת שתי קבוצות, הפועל ירושלים ומכבי תל-אביב, בהנהגות בלתי- הולמת. נציגי שתי קבוצות אלה מאשימים את צ'יקובסקי כי במשחקים נגד קבוצת תהם כינה כמה כדורגלנים בכינוי פרפלוכ- טע ייד (יהודי ארוך). מכתבי המחאה שיש- לחו בענין זה להפועל חיפה לא נע- נו. . . . בפעם הראשונה בתולדות הכדורגל בארץ, תתמודד קבוצת כדורגל של בנים עם קבוצת כדורגל של בנות מכבי אחרי שקבוצת הכדורגל של בנות מכבי תל-אביב המאומנת על ידי המאמן יעקב טסלר, לא הצליחה למצוא קבוצות יריבות של נשים, היא הומינה להתמודדות קבוצת בנים. תהיה זו קבוצת נוער של מכבי תל-אביב. . . . ג'רי בית-הלווי, מאמן נבחרת ישראל לשעבר וכיום מאמן מכבי נתניה, מי שהיה ידוע כממציא שיטת ה- בונקר, יפרוש בקרוב מכל פעילות ב- כדורגל. את מקומו כמאמן מכבי נתניה ימלא צבי ("דוקטור") ארליך.